

Kaj pripada staršem, ki zaradi varstva otrok ostanejo doma

Če delavec ne more opravljati dela zaradi višje sile, ZDR-1 določa, da si v tem primeru delodajalec in delavec tveganje delita, saj je breme nadomestila nižje kot v drugih primerih, in sicer znaša polovico plačila, do katerega bi bil sicer delavec upravičen, če bi delal, vendar ne manj kot 70% minimalne plače.

Odsotnost z dela lahko v izjemnih primerih umestimo tudi v institut višje sile. Po splošnih načelih civilnega prava pomeni višja sila dogodek, ki ga ni bilo mogoče pričakovati in se mu tudi ne izogniti ali ga odvrniti. Pravni standard višje sile je v obligacijskih razmerjih opredeljen z naslednjimi elementi:

- prisotnost zunanjega vzroka,
- nepričakovanost dogodka,
- neizogibnost in neodvrtljivost dogodka.

Glede na obrazloženi pravni standard menimo, da so v situaciji, ko se zaradi zmanjšanja širjenja COVID-19 začasno zaprejo šole, lahko prisotni elementi višje sile, ki povzročijo nemožnost opravljanja dela delavca zaradi varstva otroka. Vsekakor pa je pri oceni prisotnosti višje sile v vsaki posamični konkretni situaciji treba presojeti prisotnost vseh navedenih potrebnih elementov.

Pri presoji le-teh pa v okviru elementa neizogibnosti in neodvrtljivosti dogodka med drugim presoditi in upoštevati starost otroka, ki potrebuje varstvo, možnost zagotovitve varstva s strani drugega starša ali na drug ustrezen in primeren način, možnost drugačne razporeditve delovnega časa delavca.

Če delavec ne more opravljati dela zaradi višje sile, ZDR-1 določa, da si v tem primeru delodajalec in delavec tveganje delita, saj je breme nadomestila nižje kot v drugih primerih, in sicer znaša polovico plačila, do katerega bi bil sicer delavec upravičen, če bi delal, vendar ne manj kot 70% minimalne plače.

Dodatno naj opozorimo še na možnost opravljanja dela na domu.

VIR: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti